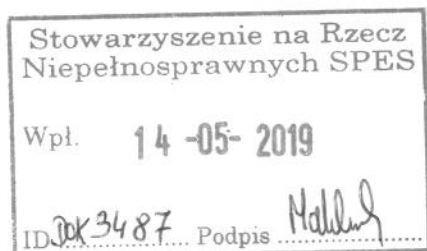

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 461 60 00, fax +48 22 461 60 02
www.mrpips.gov.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; E-Mail: sekretariat.bon@mrpips.gov.pl

Warszawa, 07 MAJ 2019

BON-IV.5234.21.2019.EW

Pani
Dobrosława Walkiewicz
Stowarzyszenie na Rzecz
Niepełnosprawnych SPES
ul. Kościuszki 46
40-048 Katowice

W odpowiedzi na Pani pismo z dnia 4 kwietnia 2019 r. dotyczące wprowadzenia zmiany przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. *w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia* Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych uprzejmie dziękuje za podjętą inicjatywę i jednocześnie informuje, iż w chwili obecnej nie przewiduje zmian legislacyjnych w proponowanym zakresie.

Odnosząc się do zmian w systemie orzecznictwa Biuro Pełnomocnika Rządu pragnie wskazać, iż przedstawione przez Międzyresortowy Zespół do Spraw Opracowania Systemu Orzekania o Niepełnosprawności oraz Niezdolności do Pracy propozycje rozwiązań są obecnie analizowane i będą stanowić punkt wyjścia do dalszych prac, obejmujących przede wszystkim przeprowadzenie szerokich konsultacji społecznych i dyskusji ze środowiskiem osób niepełnosprawnych, a następnie wdrożenie wieloetapowego procesu legislacyjnego.

Niezależnie od powyższego Biuro Pełnomocnika Rządu uprzejmie informuje, iż dokonanie w postępowaniu orzeczniczym rozstrzygnięcia w zakresie wydania orzeczenia o niepełnosprawności następuje zgodnie z przepisami, standardami oraz procedurami postępowania określonymi w szczególności w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. *w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności* (Dz. U. z 2018 r. poz. 2027) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. *w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia* (Dz. U. Nr 17, poz. 162, ze zm.).

niepodlega | POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Skład orzekający w powiatowym i wojewódzkim zespole do spraw orzekania o niepełnosprawności kwalifikacji dziecka do osób niepełnosprawnych dokonuje po przeprowadzeniu postępowania orzeczniczego, gdzie ustalenie niepełnosprawności oraz związanych z nią wskazań następuje w oparciu o rzetelną ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności opinii specjalistycznych i badania lekarskiego, których celem jest ustalenie ograniczeń funkcjonalnych, a następnie przyrównanie ich do definicji niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia wyrażonej w ustawie *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. Dzieci do 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Cytowana definicja niepełnosprawności w sposób jednoznaczny i nie budzący niejasności interpretacyjnych wskazuje, że nie jest osobą niepełnosprawną osoba, która ma naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, ale z tego powodu nie wymaga zapewnienia całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku. Oczywiście jest, że osoby, do których adresowany jest wyżej wskazany przepis z natury swojego rozwoju psychofizycznego nie są co do zasady zdolne do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych. Zatem przedmiotowa „zdolność”, która decyduje o możliwości lub nie, zaliczenia do osób niepełnosprawnych, wymaga odpowiedniej relatywizacji do normy wiekowej osób pełnosprawnych. Z kolei ocena konieczności zapewnienia podstawowych potrzeb życiowych musi być dodatkowo relatywizowana do sytuacji adekwatnej do dzieci zdrowych, które ze swej natury tę zdolność do samodzielnej egzystencji mają tylko pozornie.

Reasumując, o niepełnosprawności nie decyduje zatem sam fakt występowania stanu chorobowego lub opóźnienia w rozwoju dziecka, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wywołuje on skutki polegające na konieczności zapewnienia całkowitej opieki lub pomocy relatywnie do opieki i pomocy, jaka jest niezbędna dziecku w danym wieku chronologicznym.

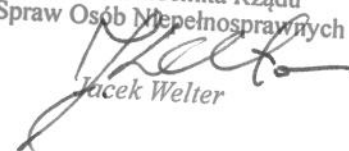
Ponadto mając na uwadze treść § 2 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia dodanie nowego stanu chorobowego uzasadniającego

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku jakim są podnoszone w piśmie *centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego* wydaje się być zbędnym, gdyż schorzenie powyższe zawiera się w istniejącym już katalogu stanów chorobowych. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 9 ww. rozporządzenia do stanów chorobowych, które uzasadniają konieczność stałej opieki lub pomocy dziecku, należą: *głuchoniemota, głuchota lub obustronne upośledzenie słuchu niepoprawiające się w wystarczającym stopniu po zastosowaniu aparatu słuchowego lub implantu ślimakowego*.

Jednocześnie Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych pragnie podkreślić, iż orzecznictwo o niepełnosprawności uwzględnia fizyczne, psychiczne oraz społeczne aspekty funkcjonowania człowieka określając stopień naruszenia sprawności organizmu, a także ograniczenia, jakich doznaje osoba w samodzielnej egzystencji lub pełnieniu ról społecznych. Naruszenie sprawności organizmu stanowi jedno z kryteriów procesu orzeczniczego co oznacza, iż stan zdrowia nie jest jedyną okolicznością uzasadniającą wydanie orzeczenia o niepełnosprawności. Wystąpienie tylko jednego z elementów np. naruszenia sprawności organizmu (potocznie utożsamianego z chorobą) nie musi zatem oznaczać, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. Natomiast intensywność tego czynnika nie wpływa bezpośrednio na ustaloną niepełnosprawność, jeżeli w następstwie jego występowania nie dochodzi do istotnych ograniczeń w sferze społecznej lub zawodowej. Reasumując, orzekanie o niepełnosprawności nie jest oceną stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym lub zawodowym – będących następstwem naruszenia sprawności organizmu.

DYREKTOR
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Jacek Welter

niepodlega

POLSKA
STULICIA ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI